

7/6609
E.K.76

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 508

4 NISAN 2009

Konu : Yazılı Soru Önergesi

05170

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M Başkanlığı'nın 12.02.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11154 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği, 7/6609 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgi doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6609)**

Soru 1 :

TKİ'ye bağlı Güney Ege Linyitleri Müessese Müdürlüğü'ne bağlı Milas İşletmesine ait Alatepe yeraltı kömür ocağı; önce TKİ tarafından ton başına 65 TL rödevansla birine kiralanmışken, daha sonra bu kişiye verilmeyip, TKİ'nin ortağı olduğu Kömür işletmeleri AŞ (KİAŞ)'ne verildiği, KİAŞ'ın da, ocağı ton başına 25 TL civarında bir fiyatla siyasi iktidar yandaşı birine kiraya verdiği ve kurumun zarara uğratıldığı birilerine haksız çıkar sağlandığı iddiaları vardır. Bu çerçevede;

- Kömür ocağının önce TKİ'ce 65 TL/ton bedelle rödevansla verildiği doğru mudur? 65 TL/ton bedelle kiralayan kişi ya da firma kimdir? Bu 65 TL/ton fiyatı nasıl oluşmuştur? TKİ ile Kiracı arasında herhangi bir rödevans anlaşması yapılmış mıdır?

Cevap 1:

TKİ Genel Müdürlüğüne ait bulunan Muğla ili Milas ilçesi dahilindeki İR.3801 ruhsat nolu saha 18.03.2002 tarihinde yapılan ihale sonucunda Aydın Madencilik firmasına 36 TL/ton bedelle rödevans karşılığı verilmiştir. Bu bedel rödevans sözleşmesi hükümleri çerçevesinde her yıl ÜFE oranında artırılmak suretiyle yeniden belirlenmiş, bunun sonucunda 2007 yılında rödevans birim fiyatı 69,9 TL/Ton olmuştur.

Soru 2 :

TKİ, 65 TL/ton bedelle verdiği kişiden bu ocağı geriye aldığı ve iştiraki Kömür İşletmeleri AŞ (KİAŞ) ye verdiği, KİAŞ'ın de bu kömür ocağına ton başına 25 TL civarında bir bedelle başka bir kişiye verdiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise TKİ, kömür ocağını 65 TL fiyatla kiralayan kişiden neden geriye almıştır? Bu ocağı neden Kömür İşletmeleri AŞ'ye vermiştir? KİAŞ; bu ocağı neden ton başına 25 TL civarında bir bedelle bir başkasına kiraya vermiştir?

Cevap 2 :

İR.3801 ruhsat nolu sahası üç adet ruhsatın birleştirilmesi sonucunda oluşmuştur. Birleştirilen ruhsatlar içinde yer alan İT.10958 numaralı ruhsat 2172 sayılı Devletçe İşletilecek Madenler Yasası çerçevesinde TKİ Genel Müdürlüğü uhdesine geçtiğinden ve 2840 sayılı Kanun eki liste ile TKİ Genel Müdürlüğünde kalması öngörüldüğünden ruhsatın tamamı bu hukuki özelliğe sahiptir.

Alatepe sahasında 2002 -2007 tarihleri arasında rödevans karşılığı çalışan Aydın Madencilik firması rödevans birim fiyatının rayiç bedellere oranla çok yüksek olması nedeni ile bu dönemde sadece asgari üretim taahhüdü olan yıllık 4000 ton civarında üretim gerçekleştirmiş ve yüksek rödevans birim fiyatından sadece bunun karşılığında rödevans ödemesi yapmıştır. Aydın Madencilik firması ile TKİ Genel Müdürlüğü arasındaki rödevans sözleşmesinin süresi 29.05.2007 tarihinde bitmiştir.

Firmanın 2007 yılı r d vans fiyatının 69.9 YTL/Ton (KDV hariç), emsal +30 GEL  kribel  kömürünün satış fiyatının aynı dönem 50 YTL/Ton olduğu düşünülür ise, uygulamadaki r d vas fiyatının piyasa şartlarında sürdürülebilir olmadığı, bu nedenle herhangi bir r d vans bedeli hesabında referans olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

R d vans sözleşme süresi bittikten sonra sahanın yeniden değerlendirilmesi çalışmaları yapılırken, yeni bir ihale ile sahanın sürdürülebilir olmayan bir r d vans birim fiyatı ile çok küçük üretimler karşılığında her hangi bir firmaya verilmesi yerine hem sahadan üretilen parça kömürün yanında toz, fındık ve diğer ürünlerin de satışını mümkün kılacak bir r d vans fiyatı ile değerlendirilmesi, asıl önemlisi de sahadaki rezervin ağırlıklı olarak yörede bulunan Yeniköy ve Kemerköy santrallerinin kaliteli kömür ihtiya ının karşılanmasında kullanılabilmesi için TK  Genel Müdürlüğünün % 48 oranında iştiraki olan K AŐ ne verilmesi TK  Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülmüştür. Piyasa satışında esas olacak r d vans birim fiyatı tespitinde benzer özellikte kömürlerin satış fiyatları ile ihale ile termik santral yapma karşılığı verilen sahalardaki piyasa satışına esas r d vans birim fiyatları kıyaslamaları esas alınmıştır.

Her iki r d vans uygulaması arasında amaç bakımından önemli farklılıklar mevcuttur. İkinci uygulama çok yüksek (parça kömür satış fiyatına yakın bir r d vans birim fiyatı) r d vans birim fiyatı nedeni ile sahanın atıl durumda kalmasına alternatif oluşturmak ve esas itibarıyla üretimi artırmak amacı ile yapılmıştır. Aydın Madencilik firması **5 yıllık sözleşme süresi boyunca** yüksek r d vans birim fiyatı nedeni ile parça kömür dışında ürünlerini satamadığından r d vans tahakkukuna esas **21.027 ton** piyasa satışı gerçekleştirmiş, K AŐ  tarafından **2007 Ekim ayından 2008 yılı sonuna kadar 47.340 ton** piyasa satışı gerçekleştirilmiş, ayrıca YEAO termik santraline aynı dönemde yaklaşık 155.149 ton kömür teslim edilmiştir.

Soru 3 :

Ton başına 25 TL civarında rödevans fiyatı doğru değilse; gerçek fiyat nedir? Bu fiyat, 65 TL/ton dan düşük ise; kurumun uğradığı zarar ne kadardır?

Cevap 3:

Her iki r d vans uygulaması aynı amaçla ve aynı kapsamda yapılmadığından, ayrıca ikinci cevapta belirtildiği gibi ilk r d vans birim fiyatının, piyasa şartlarında gerçekçi olmadığı ortaya çıktığından, birinci ihalenin herhangi bir r d vans bedeli hesabında referans olarak kabul edilemeyeceği açık olduğundan Kurum zararından da bahsetmek mümkün değildir. Diğer taraftan, TK  Genel Müdürlüğü termik santral satışı hariç ilk uygulamada piyasa satışlarından yılda yaklaşık 4.000 ton karşılığı rödovans geliri elde ederken, bahse konu ikinci uygulamada ise yılda 38.700 ton karşılığı rödovans geliri elde etmiştir. Dolayısıyla toplam gelir ve üretim açısından TK  Genel Müdürlüğü daha karlı durumdadır.

Soru 4 :

Kömür ocağını K AŐ dan kiralayan en son kişi ya da firma kimdir? K AŐ , ihale yapmış mıdır? Yapm şsa ihaleye kimler katılmıştır? K AŐ 'ın yönetim kurulunda kimler vardır? Ocağı kiralayan kişinin, AKP  evrelerine, K AŐ  yönetimine bir yakınlığı ya da ilişkisi var mıdır?

Cevap 4 :

KİAŞ anılan sahayı 06.09.2007 tarihinde gazeteyle ilan vermek sureti ile ihale etmiş, ihaleye iki firma katılmış ancak bir firma teklif vermiştir. Teklif düşük olduğu için yeterli görülmemiştir. İhaleden sonra, daha önce sahada çalışmakta olan Aydın Madencilik firması KİAŞ'a teklif sunmuş, verilen teklif ihalede sunulan tekliflerden çok daha uygun olduğundan, firma ile yeni şartlarda anlaşma sağlanmıştır. Yani KİAŞ firmasından ocağı işletmek üzere alan şirket önceki 5 yılda sahada r  d  vans kar  sılığı çalışan şirkettir.

KİAŞ Y  netim Kurulu   yelerinin isimleri;

1-Alaattin KAVAF (Enerji Bak.)

2-Fehmi OKUMU   (TKİ)

3-Veli DOğAN (TKİ)

4-M. Hikmet HAS    EK

5-İzzet BATMAZ (Pankobirlik- %23,56 hissedar)

Soru 5 :

K  m  r ocağının toplam rezervi ne kadardır? Bu rezerv durumuna g  re bu ki  ye sağlanan haksız kazanç miktarı ne kadardır?

Cevap 5 :

İR.3801 ruhsat nolu sahanın rezervi 13,3 milyon tondur. Yukarıda belirtilen açıklamalardan da anla  ılacağı   zere bahse konu i   ve i  lemlerin yasal prosed  r dahilinde yapılmı   ve herhangi bir haksız kazanç s  z konusu olmamı  tır.

Soru 6 :

Yukarıdaki iddialar doğru ise Bakanlığınızca bu konular hakkında herhangi bir i  lem yapılmı   mıdır? Yapılmı  sa sonucu ne olmu  tur?

Cevap 6 :

Yapılan açıklamalardan da anla  ılacağı   zere uygulama mevzuata uygun olarak ve Genel M  d  rl  ğ  n karlılığını ve verimliliğini artırma amacıyla yapıldığından yukarıdaki iddialar doğru değildir.